

$$\left\{ [56 : 8 + (4 - 2 \times 3 + (1283 - 1190) \times 8 + (7963 - 7803) : 8] \right. \\ \left. \times 14 - 878 : (7830 - 2830) \right\}$$

Това показва: съборъ 56, умаленъ 8 пъти, разлика-та отъ 4 и 2, увеличена 3 пъти, разлика-та отъ 1283 и 1190, увеличена 8 пъти, и разлика отъ 7963 и 7803, умалена 8 пъти да ся умножить на 14; изъ получено-то произведение да ся извади 878 и получена-та разлика да ся раздѣли на разлика-тъ отъ 7830 и 2830. Като произведемъ показаны-ты дѣйствія, щемъ найдемъ, че $56 : 8 = 7$; $4 - 2 = 2$, слѣд. $(4 - 2) \times 3 = 2 \times 3 = 6$; $1283 - 1190 = 93$, слѣд. $(1283 - 1190) \times 8 = 93 \times 8 = 744$; $7963 - 7803 = 160$, слѣд. $(7963 - 7803) : 8 = 160 : 8 = 20$; $56 : 8 + (4 - 2) \times 3 + (1283 - 1190) \times 8 + (7963 - 7803) : 8 = 7 + 6 + 744 + 20 = 777$. Като умножимъ това число на 14, щемъ получимъ произведеніе 10878, а зато $777 \times 14 - 778 = 10878 - 878 = 10000$. И найсѣть, като найдемъ, че $7830 - 2830 = 5000$, и раздѣлимъ 10000 на 5000, щемъ видимъ, какво всичко-то дадено изражение е $= 2$.

За сравненіе числа-та и измѣненіе произведеніе- то и частно-то.

За сравненіе числа-та.

54. Ные сравнявахмы числа-та помежду имъ (26), та изводихмы изъ това сравненіе съ що едно число е по-голѣмо или по-малко отъ друго. Сравненіе числа може да бѫде още и друго-яче, а именно, кога-то е потрѣбно да ся опрѣдѣли, колко пѫти едно число е по-голѣмо или по-малко отъ друго. Нека ни сѫ дадены числа: 18 и 3. Понеже 3 ся заключава въ 18, 6 пѫти, то 18 е по-голѣмо отъ 3, 6 пѫти, или 3 е по-малко отъ 18, 6 пѫти. И така, за да найдемъ, колко пѫти по-голѣмо-то число е по-голѣмо отъ по-малко-то, или по-малко-то е по-малко отъ по-голѣмо-то, трѣбва само по-голѣмо-то да ся раздѣли на по-малко-то, и частно-то число ще бѫде искано-то.

Това частно, като че показва колко пѫти по-малко-то число ся съдѣржи въ по-голѣмо-то или колко пѫти голѣмо-то съдѣржи въ себе по-малко-то, нарича ся *знаменател на съдѣржаніе-то*.

Отъ това е явно, какво по-голѣмо-то число (45) вся-
кога е равно на по-малко-то, умножено на знаменателя,
а по-малко-то е равно на по-голѣмо-то, раздѣлено на
знаменателя.